

350 jaar Heimolen in Langdorp...

Een beetje geschiedenis

De Heimolen dateert uit 1662. Hij werd gebouwd door Gilles Vanden Eynde. Die betaalde voor het 'gebruik van de wind' niet minder dan 2000 gulden aan de Hertog van Arenberg. Dure wind: in onze munt omgerekend betaalde de molenaar zo'n slordige 100 000 euro. Niet verbazend dus dat de familie Vanden Einde 39 jaar nodig had om de schuld af te lossen. Daarna werden de Vanden Eyndes snel rijk. Vanaf 1850 lieten ze anderen malen en beperkten ze zich tot het innen van de huur. Dat zijn ze trouwens blijven doen: het waren nazaten van deze familie die de molen in 1995 aan Natuurreservaten vzw verkochten.

Authentieke molen

De huidige opbouw van de Heimolen is nog nagenoeg volledig origineel. Daarmee is deze Brabantse staakmolen één van Vlaanderens oudste molenconstructies. Dat de molen nooit grondig werd verbouwd, leiden we niet alleen af uit inscripties in de molen, maar ook uit diverse historische geschriften. Bovendien verraaft de molen zelf zijn oorsprong: het is één van de weinige windmolens met een recht kapeldak – na 1700 waren overal gebogen kapeldaken in zwang.

De Heimolen in 1930. Uit het boek '100 jaar de lens op Langdorp'.



In 1884 kwam molenaar Jan-Baptist Van Aelst vanuit het Limburgse Engsbergen (Tessenderlo) naar Langdorp om op de Heimolen te komen malen. Meteen was de basis gelegd voor een merkwaardige familietraditie, want zijn achterkleinzoon Walter Van Aelst – 'Therus van de maalter' voor de Langdorpenaars – maalde tot de molen in 1958 in panne viel en de wieken werkloos bleven.

Begin jaren '70 werd de Heimolen gerestaureerd. Toch verkeerde hij midden de jaren negentig, nauwelijks een kwarteeuw later, in een erbarmelijke toestand. Een molen die niet draait, valt immers onherroepelijk ten prooi aan verval en aftakeling.

Een 'levende' molen dank zij de inzet van de lokale vrijwilligers

Na de aankoop door Natuurreservaten vzw, nu Natuurpunt, werden dan ook onmiddellijk stappen gezet voor de restauratie van de molen. Kleine herstellingen verzekerden de stabiliteit van de molen in afwachting van een grondige restauratie. Al snel werd Paul Gevers, een gespecialiseerd molenarchitect uit Kasterlee, belast met de molenrestauratie. Zijn dossier werd, mede ondersteund door de Stad Aarschot, in recordtempo door het bevoegde bestuur van Monumenten en Landschappen behandeld en door de Vlaamse Minister van Cultuur goedgekeurd. De Heimolen is immers sinds 4 april 1944 als monument gerangschikt en voor de restauratie kwam de Vlaamse, provinciale en stedelijke overheid voor een belangrijk deel tussen maar bleef er toch nog een aanzienlijke restfinanciering. De restauratie werd uiteindelijk uitgevoerd door de firma's Nijs en Wieme uit Deinze. Het binnenwerk van de molen was nog in redelijk goede toestand. Daaraan moest dus gelukkig niet te veel hersteld of vervangen worden. Het was trouwens de bedoeling om zo veel mogelijk originele onderdelen te behouden. Niettemin moesten belangrijke onderdelen zoals de trap, de steenbalk, de staart en de wieken, volledig nieuw worden vervaardigd.

De restauratie van de molen werd bijgevolg een klus die veel werk en geld heeft gekost. Het zal voor menig Langdorpenaar dan ook een behoorlijke opluchting zijn geweest toen de fiere Heimolen vanaf het najaar van 1998 stukje bij beetje weer z'n vertrouwde plaatsje op de Langdorpse hei innam en dit dank zij een toegewijde groep Natuurpunters die ambitieus durfden denken en de handen uit de mouwen staken vanuit een betrokkenheid met erfgoed en natuur. In het voorjaar van 1999 was de restauratie voltooid, zodat de molen en heide opnieuw een lang en gelukkig leven tegemoet konden gaan.

Toen **Natuurreservaten vzw** (nu Natuurpunt) in 1995 molen en heide aankochten, bestond er weinig twijfel over wie de conservator van het nieuwe gebied zou worden. Jef Van Aelst – Langdorpenaar, ervaren molenaar en achter-achterkleinzoon van Jan-Baptist – nam meteen de zware taak op zich om Langdorps bekendste monument opnieuw de glans van weleer te geven. Ondertussen is Jef met zijn gezin uitgeweken naar Ierland en is zijn taak als conservator overgenomen door nieuwe toegewijde vrijwillige medewerkers: Luc Storms en Marc Vanderweeën. Voor zijn taak als molenaar zijn er ondertussen verschillende mensen opgeleid die je op zondagvoormiddag op de molen aan het werk kan zien.

dat vieren we!

350 JAAR HEIMOLEN IN LANGDORP

(1662-2012)

ZONDAG 2 SEPTEMBER 2012

Heimolen, hoek Windmolenstraat – Molenheidestraat Langdorp (Aarschot)
VANAF 13 UUR

ACTIVITEITEN

Pony rijden, huifkartochten, workshop steenkappen, springkastelen, grimeren
Rondleidingen op de Heimolen; geleide wandeling door het natuurgebied; dieren kijken op het Hagelands
Neerhof; imker met bijen op de heide; demonstraties graan dorsen met pinmolen en vlegeldorsen, wol spinnen
en verven, manden vlechten; Oxfam Wereldwinkel; streekproducten van Het Hof Van Vlaanderen; wijnstand
van Liemau; artisanaal gebakken brood en koeken; zelfgemaakte juwelen; landschapsschilders, bloemschikken
en stukjes met lavendel, Regionaal Landschap Noord-Hageland

OPTREDENS VAN

The Blue Hill Country Dancers uit Blauberg
De fanfare van Wolfsdonk
Mystic Moose

EN VOORAL

Terras op de Molenheide met drank, pannenkoeken, broodjes, zelfgebakken taarten en ijsjes

Meer info: Linda Scheerens, 0496 02 21 75 of Linda.scheerens@gmail.com
Luc Storms, 016 50 12 13 of luc.storms@skynet.be
www.heimolen.be of www.natuurpuntaarschot.be





350 jaar Heilmolen
Zondag 2 september 2012
(zie pag. 6 en 7)